

διαδρομές

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ / ΣΙΝΕΜΑ / ΒΙΒΛΙΑ / ΘΕΑΤΡΟ / ΙΣΤΟΡΙΑ
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΛΕΝΤΑ ΜΑΝΤΑ

*Η Βαρκελώνη των χρωμάτων
και της πολυπολιτισμικότητας*

diadromes@haniotika-nea.gr

ΕΛΙΑ ΚΟΥΜΛΗ

editorial

Την ώρα που ο προεκλογικός οργασμός φθάνει στην κορύφωσή του, οι “διαδρομές” επιλέγουν να σας ταξιδέψουν σε τόπους μακρινούς, όχι γιατί απέχουν από την πολιτική δράση αλλά επειδή ακόμα και το πιο πολιτικοποιημένο μυαλό, ιδίως λίγες ώρες πριν το “νήμα” χρειάζεται λίγο χρόνο να ξεκουραστεί και να ξαποστάσει. Και τι καλύτερο γι’ αυτό από ένα ταξίδι στη μαγευτική, πολύχρωμη και πολυπολιτισμική Βαρκελώνη! Αλλωστε, βορά στον ακόρταγο βωμό των εκλογών έγιναν και οι οκτώ σελίδες που υπολείπονται του σημερινού μας τεύχους, καθώς τα πολυάριθμα πρόσωπα (10.000 υποψήφιους μετράμε σε όλη την Κρήτη) αλλά και οι δυσκολίες της κάλπης επιβάλλουν σε ένα μέσο που κυρίως εστιάζει στην ενημέρωση, να καταγράψει την πολιτική επικαιρότητα και να αναδείξει όσο το δυνατόν περισσότερα από τα πρόσωπα που διεκδικούν την ψήφο μας, σε όλο το νομό, μέχρι και την τελευταία ώρα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

σελ. 31 ~ φωτοαναδρομές

σελ. 32 - 33 ~ Η Βαρκελώνη των χρωμάτων και της πολυπολιτισμικότητας

σελ. 34 ~ Η συγγραφέας Λένα Μαντά μιλά στις “διαδρομές”

σελ. 35 ~ Πολιτισμός

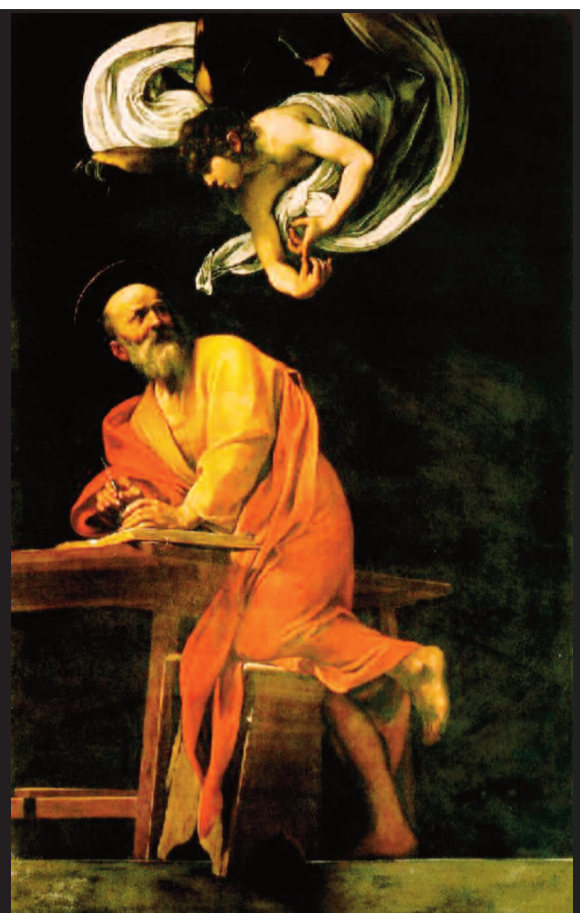
σελ. 36 ~ υγεία - Βότανα

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΧΑΝΙΩΝ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΙΑΣ ΚΟΛΥΜΒΑΡΙΟΥ ΧΑΝΙΩΝ
ΕΛΑΙΟΥΡΓΕΙΟΝ - ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΧΑΝΙΩΝ
ΣΠΥΡΟΣ ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗΣ
ΕΚΘΕΣΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ
COIAGE
GALLERY
ΚΑΠΝΙΚΑΡΕΑΣ 3 & ΕΡΜΟΥ
ΜΟΝΑΣΤΗΡΑΚΗ
ΑΘΗΝΑ

Trap
ΠΑΡΓΙΔΑ
5/5 - 12/6/2014
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ 10:00-22:00 • ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΙΩΑΝΝΗΣ Ν. ΑΡΧΟΝΤΑΚΗΣ & ΕΛΕΝΗ ΣΤΑΥΡΟΥΔΑΚΗΣ

CHANIART 2014 ΧΑΝΙΑART 2014
CHANIART 2014 ΧΑΝΙΑART 2014 ΧΑΝΙΑART 2014

No. 409

Φανταστικό
μουσείο

Μικελάντζελο Μεριζί (Καραβάτζιο) (Michelangelo Merisi (Caravaggio)), “Ο Απόστολος Ματθαίος και ο Άγγελος”, γύρω στα 1599-1600, Ρώμη, Σαν Λουίτζι ντεϊ Φραντσέζι (San Luigi dei Francesi), Παρεκκλήσιο Κονταρέλλι (Contarelli).

Επιμέλεια: ΜΙΚΑΪΛΗΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ
Ιστορικός Τέχνης - Αρχαιολόγος
Humboldt Universität zu Berlin
lastjudgment1540@hotmail.com

Η ιστορία του παρεκκλήσιου Κονταρέλλι (Contarelli) ξεκινά στα 1565, όταν ένας εύρωστος οικονομικά, επιφανής Γάλλος κληρικός, ο Ματιέ Κοϊντρέλ (Mathieu Cointrel), γνωστός στους ρωμαϊκούς κύκλους με την εκλατινισμένη μορφή του ονόματός του ως Ματέο Κονταρέλλι (Matteo Contarelli) θα αποκτήσει τα δικαιώματα ενός παρεκκλήσιου στην εθνική εκκλησία των Γάλλων στη ρωμαϊκή πρωτεύουσα, Σαν Λουίτζι ντεϊ Φραντσέζι (San Luigi dei Francesi). Ο Γάλλος ιερωμένος θα αναθέσει αρχικά την παραγγελία της διακόσμησης του παρεκκλήσιου, που προοριζόταν να τιμήσει τον πρόγονό του, τον Ευαγγελιστή Ματθαίο, στο ζωγράφο από τη Μπρέσια Τζιρόλαμο Μουτσιάνο (Girolamo Muziano). Ο θάνατος του καρδινάλιου θα ανατρέψει όμως τα έως τότε δεδομένα. Τη σκυτάλη της διεκπεραίωσης του φιλόδοξου σχεδίου θα αναλάβει κατόπιν τούτου ο Βιργίλιος Κρεσέντσι (Virgilio Crescenzi), γόνος επιφανούς ρωμαϊκής οικογενείας και επίσης κληρικός στην υπηρεσία της εν λόγω εκκλησίας. Στη διαθήκη του ο καρδινάλιος Κοϊντρέλ δε θα διαθέσει μονάχα τους απαραίτητους οικονομικούς πόρους για τη διασφάλιση της ολοκλήρωσης του εγχειρήματος, αλλά θα προτείνει και ένα πλήρες εικονογραφικό πρόγραμμα που με ελάχιστες αλλαγές ο εντολοδόχος του έμελλε να ακολουθήσει κατά γράμμα. Στα 1591 η διακόσμηση των πλαϊνών τοίχων και του τοίχου του βωμού με σκηνές που εμπνέονται από τη ζωή του αγίου Ματθαίου θα ανατεθούν στον Καβαλιέρε ντ’ Αρπίνιο (Cavaliere d’ Arpino). Αν και στις πηγές σώζεται μια αναφορά πληρωμής του ζωγράφου στα 1593, στα τέλη της χρονιάς του 1596 η διακόσμηση του παρεκκλήσιου παρέμεινε ανολοκλήρωτη σε τέτοιο βαθμό, ώστε οι Κρεσέντσι να κατηγορούνται πλέον ευθέως για την κατάχραση του κληροδοτήματος Κοϊντρέλ. Στα 1599 ο ντ’ Αρπίνιο ακόμη δεν είχε επιδείξει προόδους, με αποτέλεσμα η παραγγελία να ανατεθεί αντ’ αυτού στον Καραβάτζιο.

Ο ζωγράφος από τη Λομβαρδία θα ανταποκριθεί στην καλλιτεχνική πρόκληση με ενθουσιασμό, εκτελώντας τα έργα όχι με την τεχνική της νωπογραφίας, αλλά ως ελαιογραφίες σε καμβά, μια ζωγραφική τεχνική όχι ιδιαίτερα διαδεδομένη στη Ρώμη για την εκτέλεση μνημειωδών εικονογραφικών προγραμμάτων, η σφαίρα επιρροής της οποίας θα πρέπει να αναζητηθεί στον ιταλικό βορρά και συγκεκριμένα στη Βενετία.

Για τη σύνθεση του “αγίου Ματθαίου με τον Άγγελο”, γνωρίζουμε ότι ο Καραβάτζιο θα δημιουργήσει δύο διαφορετικές εκδοχές, καθώς η

πρώτη (η οποία άλλοτε φυλασσόταν στην πινακοθήκη του Βερολίνου και έμελλε να καταστραφεί κατά τον Β’ παγκόσμιο πόλεμο) με τον απόστολο καθισμένο σταυροπόδι, φέροντα τα χαρακτηριστικά ενός αρχαίου φιλοσόφου και δή του Σωκράτη, απορρίφθηκε λόγω του ιδιαίτερου νατουραλισμού της ως ανάρμοστη προσέγγιση στην απόδοση του επεισοδίου. Ο Λομβαρδός ζωγράφος όμως έμελλε να λάβει την εκδίκηση του, απαντώντας σε αυτήν την πράξη - φήμωση των καλλιτεχνικών του “πιστεύω” με μια εξίσου ρηχικήλευθη, επαναστατική εκδοχή πάνω στο δοθέν θέμα. Στη νέα αυτή καλλιτεχνική σύλληψη ο απόστολος έχει αποδοθεί όρθιος, με την έκπληξη να αποτυπώνεται εύστοχα στην έκφραση του προσώπου του, καθώς ένας άγγελος εν είδει θεατρικού τεχνάσματος (και η διαπιστωμένη έφεση του Καραβάτζιο στην ενσωμάτωση στοιχείων παρμένων από το θέατρο στις ζωγραφικές συνθέσεις του δε θα πρέπει να μείνει αμνημόνευτη- στην περίπτωση αυτή ανακαλεί κανείς στη μνήμη τον deus ex machina των αρχαίων ελληνικών τραγωδιών), κάνει την εμφάνισή του από το απύθμενο, σκοτεινό φόντο υπαγορεύοντάς του τον λόγο του Ευαγγελίου. Ο ρόλος του Ματθαίου ως εκτελεστικού οργάνου και εκφραστή του θείου λόγου υπογραμμίζεται και από την ετυμολογία του ονόματός του που εικαζόταν ότι προερχόταν από την συγχώνευση των λέξεων manus και theos, που στη συνθετική τους απόδοση μεταφράζονται ως “χείρ θεού”. Ωστόσο το αίσθημα ηθικής ικανοποίησης του καλλιτέχνη απέναντι στους επικριτές που καταδίκασαν την προγενέστερη εκδοχή του ως ασεβή, βρίσκει τη θριαμβική του έκφραση σε μια εξίσου “αιρετική” λεπτομέρεια στην παρούσα παράσταση. Πράγματι αν οι παραγγελιοδότες του είχαν νιώσει την ανάγκη να ασκήσουν βέτο για την πρώτη σύνθεση επειδή δήθεν προσέβαλε το βαθύ θρησκευτικό αίσθημα που όφειλε να αποπνέει η παράσταση, αναρωτιέται κανείς πώς ενέκριναν το σκαμπρόζικο τέχνασμα του ζωγράφου με την απόδοση του παραπαίοντος ξύλινου καθίσματος στο πρώτο πλάνο, πάνω στο οποίο ο Ματθαίος αναπαύει το αριστερό του γόνατο, μια λεπτομέρεια, η οποία με το αίσθημα αστάθειας που μεταδίδει, αναίρει τη στατικότητα της όλης σύνθεσης, τραντάζοντάς τη συθέμελα και απειλώντας την επόμενη στιγμή να συμπαρασύρει στο άγνωστο τη μορφή του Ευαγγελιστή.

17/5

ΑΝΔΡΟΝΙΚΟΣ,

18/5

ΓΑΛΑΤΕΙΑ

19/5

ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ

ΜΑΡΙΛΕΝΑ

20/5

ΛΥΔΙΑ

21/5

ΕΛΕΝΗ

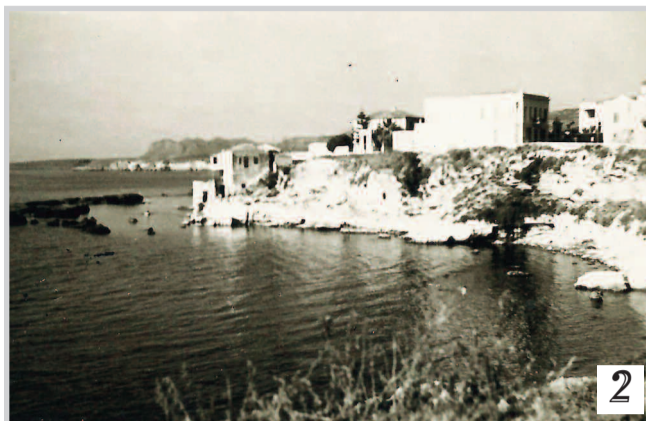
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ

22/5

ΑΙΜΙΛΙΟΣ

Εβδομαδιαίο ένθετο
της εφημερίδας
“Χανιώτικα νέα”ΙΔΡΥΤΗΣ:
Γιάννης ΓαρεδάκηςΥΠΕΥΘΥΝΗ ΕΚΔΟΣΗΣ:
Έλια ΚουμήΡΕΠΟΡΤΑΖ:
Γιώργος Δρακάκης
Γιώργος Κώστας
Γιάννης Λυβιάκης
Δημήτρης Μαριδάκης
Μανώλης Μαρκαντωνάκης
Γιάννα Μαρουλοσφράκη
Γιώργος Σταυριανουδάκης
Ελένη ΦουντουλάκηΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ:
Δημήτρης Δαμασκηνός
Βαγγέλης Κακατοσάκης
Σάκης Κουβάτσος
Μανώλης Μανουσάκης
Μιχάλης ΧατζηδάκηςΣΧΕΔΙΑΣΗ:
Νίκος ΚοσμάδακηςΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ:
Γεωργία Αδικημενάκη
Δέσποινα Βάλλα
Νίκη Ξυφανταράκη
Ελένη ΣταυρίδηΔΙΟΡΘΩΣΗ:
Βαγγέλης Βεργαελάκης
Νεκτάριος Κακατοσάκης

ΜΠΑΝΙΑ - ΧΑΛΕΠΑ 1941-45

No. 471

Του: ΜΑΝΩΛΗ ΜΑΝΟΥΣΑΚΑ

Όπως είχαμε προαναγγείλει, οι σημερινές και οι επόμενες Φωτοαναδρομές θα είναι αφιερωμένες στα Χανιά της Κατοχής. Όχι μόνο λόγω της επετείου της Μάχης της Κρήτης, όπως το συνθίζουμε κάθε χρόνο, αλλά και ως συνέχεια στα φωτογραφικά σύνολα από την περίοδο της Κατοχής που δημοσιεύουμε τον τελευταίο καιρό. Οι σημερινές φωτογραφίες προέρχονται και ανήκουν σχεδόν στο σύνολό τους στη συλλογή μου και δημοσιεύονται για πρώτη φορά. Αφορούν την εκτός των τειχών πόλη και συγκεκριμένα τις συνοικίες Μπάνια και Χαλέπα, όπου τα σημαντικότερα κτήρια, δημόσια και κυρίως ιδιωτικά, στέγαζαν κάθε λογής υπηρεσίες των αρχών κατοχής. Αποτελούν μέρος της ιστορικής μνήμης της πόλης μας και όχι μόνο των ίδιων των κτηρίων, πολλά από τα οποία είναι σήμερα χαρακτηρισμένα ως "διατηρητέα".

Στην **πρώτη**, άποψη του Κουμ Καπί και της Σχολής Χωροφυλακής από το σημερινό ξενοδοχείο Δώμα, το παλιό προξενείο της Αυστροουγγαρίας που στην Κατοχή στέγαζε την "Ortskommandtur". Η άποψη αυτή αγαπήθηκε από τους περισσότερους Γερμανούς στρατιωτικούς και υπάρχει σε διάφορες παραλλαγές σε πολλά προσωπικά τους άλμπουμ. Όπως είναι γνωστό, πολλοί από τους στρατιωτικούς αυτούς απαθανάτιζαν με τις φωτογραφικές τους μηχανές οτιδήποτε τους τραβούσε το ενδιαφέρον, με εξαίρεση (για τους πιο πολλούς) τις σκηνές εκείνες που τους θύμιζαν την πολεμική ατμόσφαιρα και τη διαρκή αντιπαράθεση που υπήρχε γύρω τους.

Στη **δεύτερη**, το "Προξενείο" και η περιοχή του, τραβηγμένα από τον ίδιο στρατιωτικό.

Στην **τρίτη**, η περιοχή των Μπάνιων με τις νεοκλασικές κατοικίες της, τραβηγμένα από την αυλή του παλιού Ρωσικού προξενείου. Τα περισσότερα από τα κτήρια που φαίνονται εδώ υπάρχουν και σήμερα.

Στην **τέταρτη**, που προέρχεται από το Budesarchiv στη Γερμανία, το παλιό προξενείο της Αυστροουγγαρίας, μετέπειτα κατοικία Κασιμάτη και αργότερα Αγγλικό προξενείο, μόλις έχει μετατραπεί από τους Γερμανούς σε

Ortskommandtur. Η πινακίδα "British consulate" δεν έχει ακόμα απομακρυνθεί, έχει μόνο καλυφθεί κατά μέρος.

Στην **πέμπτη**, η κατοικία Γ. Καρδαμάκη που σήμερα στεγάζεται ο Ερυθρός Σταυρός, έχει μετατραπεί σε Γερμανικό προξενείο.

Στην **έκτη**, τμήμα της οδού Καποδιστρίου με τις χαρακτηριστικές μονοκατοικίες του τέλους της δεκαετίας του 20, περίπου από τη διασταύρωση με την οδό Βάμου. Στο βάθος τα "Στουλιανά" και η οδός Παπαναστασίου.

Στην **έβδομη**, το σημερινό ξενοδοχείο "Χαλέπα" κτισμένο τα τέλη του 19ου αιώνα για κατοικία της Φαιναρέτης Μητσστάκη, την Κατοχή στέγαζε επίσης Γερμανικές υπηρεσίες.

Στην **όγδοη**, το "Προξενείο" (πρώην Ελληνικό, μετά Ιταλικό προξενείο, αρχικά κατοικία Χορτάτζη και μετέπειτα Καρδαμάκη) φωτογραφημένο από την αυλή του κατεδαφισμένου σήμερα νεοκλασικού κτηρίου Καρδαμάκη (ανεξάρτητου από το προηγούμενο), λίγο ανατολικότερα. Από το δεύτερο κτήριο διατηρήθηκε ο παλιός μαντρότοικος με τα νεοκλασικά κάγκελα, αυτά που φαίνονται και στη φωτογραφία. Σήμερα έχουν προστεθεί ενδιάμεσα κτήρια.

Στην **ένατη** τέλος, η αυλή της "Γαλλικής Σχολής" (του Αγίου Ιωσήφ) που σήμερα ανήκει στο Πολυτεχνείο, με 2 Γερμανούς αξιωματικούς. Η γειτονική κατοικία του Ελευθ. Βενιζέλου στέγαζε τον εκάστοτε Γερμανό διοικητή...

ΜΑΡΙΑ
ΚΛΟΥΒΙΔΑΚΗ
mklouvidaki@gmail.com

Β

αρκελώνη, η πόλη των χρωμάτων, της ζωντανίας και της πολυπολιτισμικότητας. Σε αυτή την πόλη της Ισπανίας θα συναντήσει κανείς ανθρώπους από κάθε γωνιά της γης, η οποίοι δίνουν έναν διαφορετικό χαρακτήρα στην Βαρκελώνη, κάνοντας πράξη την παγκοσμιοποίηση και την ομαλή συνύπαρξη των διαφορετικών πολιτισμών.

Η Βαρκελώνη των χρωμάτων και της πολυπολιτισμικότητας

Γενικές πληροφορίες

Η Βαρκελώνη είναι πρωτεύουσα της κοινότητας της Καταλωνίας και οι κάτοικοι δεν διστάζουν να εκφράζουν διαρκώς την επιθυμία τους η περιοχή τους να γίνει ανεξάρτητο κράτος. Η επίσημη γλώσσα είναι τα Ισπανικά, ωστόσο οι ντόπιοι συνηθίζουν να μιλούν στα Καταλανικά, μια γλώσσα που μοιάζει πολύ με τα Ισπανικά. Είναι αξιοθαύμαστο το γεγονός ότι ο δικτάτορας Φράνκο είχε απαγορεύσει να μιλούν τα Καταλανικά για 40 χρόνια, και παρόλα αυτά εκείνοι διατήρησαν τη γλώσσα τους ζωντανή. Έχοντας 3.218.071 κατοίκους και πλούσια γη, η Βαρκελώνη όπως και η Ισπανία έχουν πλούσια παραγωγή εσπεριδοειδών, ελαιολάδου, βιομηχανία αυτοκινήτων (SEAT) και στηρίζονται πολύ στον τουρισμό.

Ενα άλλο σημείο αναφοράς της Βαρκελώνης είναι τα σιντριβάνια που χορεύουν. Ίσως να μην έχετε ακούσει ξανά κάτι παρόμοιο, όμως όταν το δείτε θα καταλάβετε. Στην Πλάθα Εσπάρια θα απολαύσετε τα σιντριβάνια που χορεύουν και ξεκινούν την παράσταση τους στις 9μ.μ. Με τη συνοδεία άλλοτε κλασσικής και άλλοτε μοντέρνας μουσικής, τα σιντριβάνια με τα πολύχρωμα φώτα που τα περικλείουν, ξεκινούν τους μαγικούς χορούς τους.

Αν επισκεφθεί κάποιος τη Βαρκελώνη σίγουρα δεν πρέπει να παραλείψει την επίσκεψη στην εκκλησία του Αντόνι Γκαουντί, τη Σαγράδα Φαμίλια η οποία ξεκίνησε να χτίζεται το 1882 και είναι από τις μεγαλύτερες στην Ευρώπη με ύψος 170 μέτρα. Η κατασκευή της δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμα, ωστόσο τα σχέδια που άφησε ο Γκαουντί μετά τον θάνατό του το 1926 είναι αρκετά ώστε να αποπερατωθεί σύντομα.

Έλληνες μετανάστες στην Βαρκελώνη

Λίγοι είναι οι μετανάστες ελληνικής καταγωγής στην Ισπανία και στην πόλη της Βαρκελώνης. Μια πολιτισμική πόλη που ελκύει χιλιάδες μετανάστες κυρίως από χώρες της Ασίας, της Νότιας Ασίας και της Αφρικής, φαίνεται πως δεν προτιμάται από Έλληνες μετανάστες για εργασία.

Η Βαρκελώνη είναι από τις ελάχιστες πόλεις της Ισπανίας που δεν έχει επηρεαστεί άμεσα από την κρίση και όταν κάποιος θέλει να δουλέψει έχει την ευκαιρία να το κάνει.

Οι "διαδρομές" συνάντησαν έναν από τους Έλληνες μετανάστες και συγκεκριμένα τον κ. Στέφανο Δάφνη ο οποίος διατηρεί σουβλατζίδικο στη Βαρκελώνη και ζει στην Ισπανία εδώ και 24 χρόνια. Όπως ανέφερε οι Ισπανοί με τους Έλληνες έχουν πολλές ομοιότητες και η Ισπανία είναι μια χώρα που

μπορεί να ζήσει αρμονικά ένας Έλληνας καθώς έχει σχεδόν το ίδιο κλίμα και οι άνθρωποι είναι φιλικό και ανοιχτόκαρδοι.

Παρόλα αυτά οι Έλληνες της Βαρκελώνης είναι πολύ λίγοι και έρχονται είτε ως φοιτητές είτε εργαζόμενοι σε εταιρείες. Ο ίδιος όπως ανέφερε κατάγεται από την Κόρινθο και διατηρεί μαγαζί 14 χρόνια. «Τυχαία βρέθηκα εδώ, δούλεψα μάγειρας σε εστιατόριο στη Σαντορίνη κάθε καλοκαίρι και κάποια στιγμή ένας φίλος μου είπε ότι ανοίγει ένας Έλληνας μαγαζί στη Βαρκελώνη και έμεινα. Οι συνθήκες ήταν πολύ καλές! Ηταν η εποχή αμέσως μετά την Ολυμπιάδα και η κατάσταση ήταν πολλή καλή», μας είπε. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι δεν είναι στα σχέδια του να γυρίσει στην Ελλάδα, καθώς έρχεται μόνο τα καλοκαίρια! Εκεί κάνει οικογένεια και επιχειρήσει στην Βαρκελώνη και η συνύπαρξη με τους Ισπανούς είναι ομαλή, αφού τον κάνουν να νιώθει σαν να βρίσκεται στην Ελλάδα.

Επίσης αρκετά ενδιαφέρον είναι το σπίτι που έμεινε ο Γκαουντί στο Πάρκο Γκουέλ, όπου θα δει κανείς κήπους, διάφορα όμορφα κτίσματα και τα μέρη που αναπαύονταν ο μεγάλος καλλιτέχνης.

Σημαντικά αξιοθέατα

Όσον αφορά το φαγητό και τη διασκέδαση, θα πρέπει οπωσδήποτε να πάτε στην Μπαρτσελονέτα (η μικρή Βαρκελώνη), όπου υπάρχουν καφετέριες, μπαρ, μπιρραρίες και κλαμπ δίπλα στη θάλασσα. Για όσους δεν το γνωρίζουν η Βαρκελώνη έχει θάλασσα και οι κάτοικοι δεν διστάζουν να κολυμπήσουν στα νερά της από την άνοιξη. Για το βράδυ το κλαμπ W προσφέρει την καλύτερη θέα, αφού πίνοντας το ποτό σας έχετε όλη την πόλη στα πόδια σας.

Για τους λάτρεις των αγορών θα προτείναμε να επισκεφθούν το εμπορικό Μάρε Μάγκνουμ που βρίσκεται δίπλα στη θάλασσα και εκεί θα μπορέσουν να βρουν σχεδόν όλες τις φίρμες οικονομικές ή μη. Επιπλέον, από τον πεζόδρομο Ράμπλας μέχρι και την Αβενίδα Ντιαγκονάλ υπάρχουν 35.000 καταστήματα τόσο Ισπανικά όπως Desigual, Zara όσο και Dolce & Gabbana, Dior κ.λπ.. Στην Πλατεία της Ράμπλα υπάρχουν ζωντανά αγάλματα σύγχρονα και της παλιάς εποχής τα οποία δίνουν ένα διαφορετικό ύφος στην πόλη.

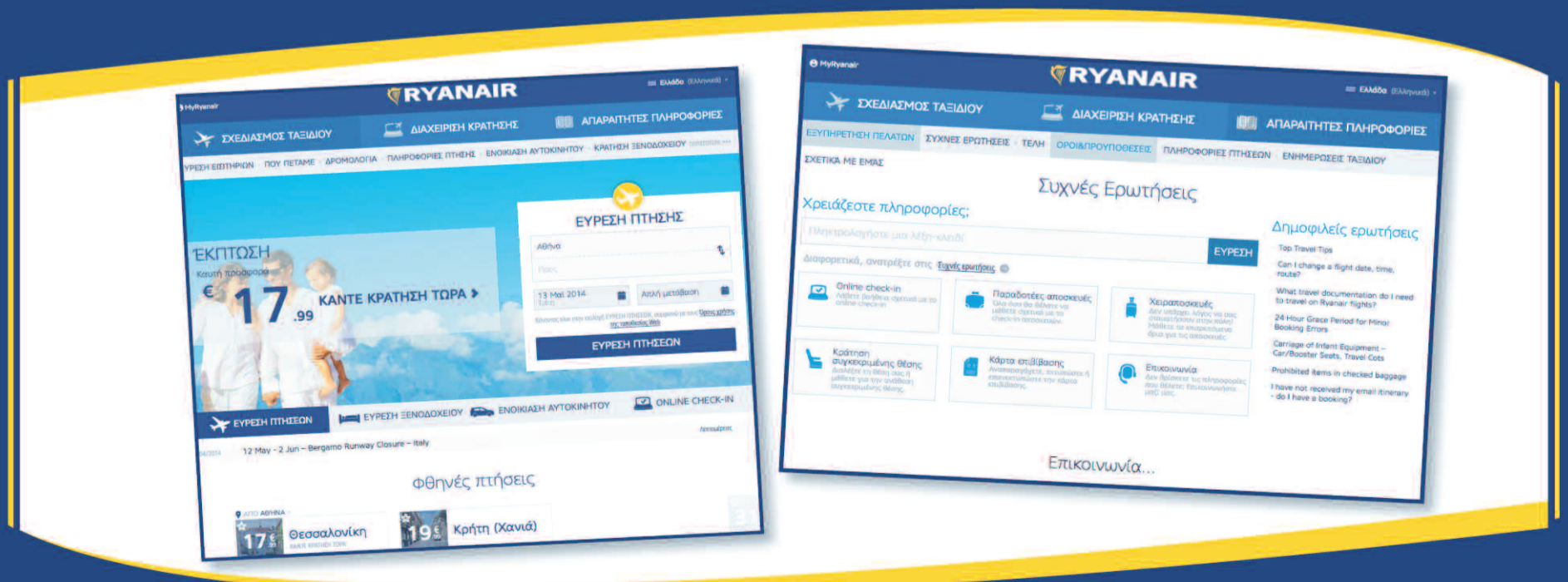

Τελευταίο αλλά υψίστης σημασίας είναι φυσικά το γήπεδο της Μπαρτσελόνα. Αξίζει να επισκεφθείτε τόσο το γήπεδο όπου το εισιτήριο κοστίζει 17 ευρώ και υπάρχουν ξεναγοί που μιλούν όλες τις γλώσσες όσο και τη Μπουτίκ της ομάδας όπου θα βρείτε διάφορα αναμνηστικά, φανέλες των παικτών ακόμα και γρασίδι από το γήπεδο. Αν είστε τυχεροί ίσως δείτε την ομάδα να κάνει προπόνηση στο γήπεδο!

NEA
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ

RYANAIR.COM

RYANAIR
TO LOW COST EGINE ΑΠΛΟ

ΑΡΙΘΜΗΜΕΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ

ΔΩΡΕΑΝ ΔΕΥΤΕΡΗ ΧΕΙΡΑΠΟΣΚΕΥΗ

Της ΜΑΡΙΑΣ ΜΥΣΤΑΚΙΔΟΥ
mariamystakidou@gmail.com

«Δεν μ' αρέσει να βάζω τη συγγραφή στην ίδια πρόταση με τη λέξη δουλειά», ξεκαθάρισε η Λένα Μαντά στις «διαδρομές» λίγο μετά την παρουσίαση του βιβλίου της «5 κλειδιά» στο Καφέ «Κήπος».

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ «5 ΚΛΕΙΔΙΑ»

«“Κλέβω” τις ζωές των φίλων μου»

Η συγγραφέας Λένα Μαντά μιλά στις «διαδρομές»

«... γώ καθημερινά βγαίνω με τους φίλους μου και πίνω καφέ. Δεν είναι δουλειά αυτό», λέει.

«Ναι αλλά δεν είναι “απλοί καφέδες”. Δανείζεστε στοιχεία από τους φίλους. Και μετά τα χρησιμοποιείτε. Η δεν είναι έτσι», επιμένουμε. «Αυτό ναι», απαντά!

«Κλέβω από τους φίλους μου. Κλέβω στοιχεία από τις ζωές τους».

«Δεν θυμάμαι να έχω δει άλλη φορά τόσες πολλές γυναίκες μαζεμένες» της είπαμε, και ξέσπασε σε γέλια.

«Το 80% του αναγνωστικού κοινού στα μυθιστορήματα, είναι γυναίκες» απάντησε, «οι άντρες συνήθως διαβάζουν αστυνομικά και άλλα είδη λογοτεχνίας».

Μέσα στο κατάμεστο από κόσμο “Καφέ Κήπος”, η Λένα Μαντά “αλληλεπίδρασε” με τις... γυναίκες -την συντριπτική πλειονότητα του ακροατηρίου- που είχαν έρθει να τη δουν από κοντά, να τη ρωτήσουν για το βιβλίο της, να μπουν λίγο στον κόσμο μιας πολυδιαβασμένης συγγραφέως.

Απάντησε σε ερωτήσεις και υπέγραψε υπομονετικά δεκάδες βιβλία της σε “φανατικές” αναγνώστριές της.

Μετά την παρουσίαση, είχαμε την ευκαιρία να μιλήσουμε για λίγο μαζί της. «Όταν γράφετε την τελευταία παράγραφο και βάζετε τελεία. Σας λείπει μετά; Το βιβλίο, οι ήρωες, όλα;». «Ζω 7-8 μήνες με τους πρωταγωνιστές των βιβλίων μου. Για μένα αυτοί είναι η οικογένειά μου όλο αυτόν τον καιρό. Όταν τελειώνω ένα βιβλίο, είναι λογικό η οικογένειά μου να μου λείπει. Και χρειάζεται να περάσει καιρός για να “συ-»

νέλθω».

«Ο χώρος ήταν ασφυκτικά γεμάτος, πώς σας φάνηκε η υποδοχή, ο κόσμος, η συμμετοχή όσων ήρθαν εδώ;», ρωτάμε. «Θα σας φανεί περίεργο, αλλά προτιμώ τις παρουσιάσεις με λιγότερο κόσμο. Ετσι μπορούμε να μιλήσουμε περισσότερο, αμεσότερα, να είμαστε πιο “κοντά” ο ένας στον άλλο», απαντά, «δεν περι-»

μένα ειλικρινά τόσο συμμετοχή. Ωστόσο, είναι πάντα συγκινητικό να βλέπει κανείς τόσους ανθρώπους συγκεντρωμένους με αφορμή ένα βιβλίο. Επιπλέον ο χώρος είναι πραγματικά εξαιρετικός... Αισθάνθηκα σαν να περνούσα μια νύχτα σε ένα γνώριμο και αγαπημένο παρελθόν».

«Προτού καθίσετε για να γράψετε, έχετε κατά-»

νου την πλοκή; Όλα όσα θα ακολουθήσουν; Ή σας πάει το βιβλίο όπου θέλει αυτό;».

«Όταν ανοίξω τον υπολογιστή, ξέρω από πριν πώς θα ξεκινήσω. Ξέρω την πρωίδα. Είναι ήδη φίλη μου. Έχω κατασταλάξει. Δεν είμαι σίγουρη πού θα με πάει το βιβλίο στην πορεία, αλλά την αρχή την ξέρω».

«Μου είπατε πριν ότι “κλέβετε” από τους ανθρώπους. Οτι πιθανώς κάτι από αυτούς να σας εμπνεύσει και να το χρησιμοποιήσετε. Μου είπατε ακόμα πως αυτός ο χώρος, το “Καφέ Κήπος”, παρότι δεν το γνωρίζατε μέχρι σήμερα, ωστόσο σας άφησε μια αίσθηση γνώριμου και αγαπημένου. Οι τοποθεσίες σας εμπνέουν όσα τα πρόσωπα; Μπορούν να λειτουργήσουν ως αφορμή για να ξεκινήσετε να γράφετε κάτι;». «Υπάρχουν τοποθεσίες που με έχουν συνεπάρει. Που αποτέλεσαν αφορμή για να ταξιδέψω η φαντασία μου. Και σίγουρα υπήρξαν φορές που ένας τόπος με έχει κάνει να διαβάσω για να μάθω περισσότερα για αυτόν. Ιστορικά στοιχεία και όχι μόνο».

«Και μετά τα “5 κλειδιά;», ρωτάμε. «Κάθε βιβλίο, σε “ρουφάει”, σε αδειάζει. Δεν βιάζομαι για το επόμενο. Το κεφάλι μου είναι σαν... χύτρα ταχύτητας και για ένα διάστημα “γεννά” ιδέες. Το ένστικτό μου θα μου πει πότε θα κάτω να γράψω», απαντά.

Το βιβλίο της Λένας Μαντά, “ταξίδεψε” αυτή την εβδομάδα σε ολόκληρη την Κρήτη. Εκτός από τα Χανιά, η γνωστή συγγραφέας παρουσίασε τα “5 κλειδιά” σε Ιεράπετρα, Ηράκλειο, Αγ. Νικόλαο, Ρέθυμνο και Παλιόχωρα.

Διεθνείς διακρίσεις για την Εύη Φωτοπούλου

Με τις βαλίτσες της γεμάτες βραβεία συνεχίζει το ταξίδι της στα καλλιτεχνικά δρώμενα του κόσμου η Χανιώτισσα καλλιτέχνις Εύη Φωτοπούλου.

Οι τελευταίες της διακρίσεις έρχονται από τη γειτονική Ιταλία με πρώτο βραβείο για το Art Video “Εσύ... Το Σκοτάδι Της Ψυχής μου” σε σκηνοθεσία Θεοδωρή Παπαδουλάκη, το οποίο παρουσιάστηκε και στον Πανευρωπαϊκό Διαγωνισμό Ταινιών Μικρού Μήκους που πραγματοποιήθηκε πριν από μερικές μέρες στη Θεσσαλονίκη στο πλαίσιο του “Θεσσαλονίκη - Πολιτιστική Πρωτεύουσα Νεολαίας 2014”.

Όπως έγινε γνωστό, εβδομάδα αφιερωμένη στο συνολικό έργο της καλλιτέχνιδας πραγματοποιήθηκε στο Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης και Art Video του Belforte Del Chi-enti, που αποτέλεσε το κέντρο προσοχής παγκοσμίως ενδιαφέροντος ενώ παράλληλα πραγματοποιήθηκαν εικαστικές εκδηλώσεις σε Ρώμη και Φλωρεντία από τη Διεθνή Ομοσπονδία Καλών Τεχνών

Terra Del Arte κάνοντας επίτιμο μέλος την εικαστικό και παρουσιάζοντας τα δρώμενα της Ιταλίας ταυτόχρονα σε: Αργεντινή, Μεξικό, Χιλή, Νέα Υόρκη, Βραζιλία, Ολλανδία,

Ισπανίας και Πορτογαλίας έχοντας την στήριξη δεκάδων δημοσιογράφων που μετέδιδαν τα νέα.

Επιπρόσθετα ο δήμαρχος και ο περιφερειάρχης της Maccerrata έκαναν την Εύη Φωτοπούλου επίτιμο δημότη της πόλης τονίζοντας ιδιαίτερα τη σχέση Ελλάδας - Ιταλίας στον πολιτισμό και στη δημιουργική συνέχεια της μεταξύ των συνεργασίας.

E.K.

ΓΕΩΠΟΝΙΚΗ
αγορά

Κώστας Λιονουδάκης
Γεωπόνος Γ.Π.Α.

- ✓ ΣΠΟΡΟΙ - ΦΥΤΑ
- ✓ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ
- ✓ ΑΝΘΟΦΥΤΑ
- ✓ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ
- ✓ ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ
- ✓ ΑΡΔΕΥΣΕΙΣ

φέρτε την Άνοιξη
στον κήπο σας!

Ακρωτηρίου 124, Χανιά. ΤΗΛ.: 2821058366
Email: georagora@gmail.com www.georagora.gr

ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
ΕΚΛΟΓΙΚΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΧΑΝΙΩΝ

ΙΩΑΝΝΗΣ
Ν. ΑΡΧΟΝΤΑΚΗΣ
Εικαστικός Επιμελητής

Καλλιτεχνικός Επιμελητής Μουσείου
Σύγχρονης Τέχνης “Ελαιουργείου”.
Συντονιστής Προγράμματος «ΧΑΝΙΑRT».

ΔΗΜΟΣ
ΕΝΕΡΓΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΧΑΝΙΩΝ **ΤΑΣΟΣ ΒΑΜΒΟΥΚΑΣ**

ΝΕΑ ΑΝΤΙΛΗΨΗ ΓΙΑ ΤΑ ΧΑΝΙΑ ΜΑΣ

► Πόλη
► Πολίτης
► Πολιτισμός

Επιμέλεια:
ΣΑΚΗΣ ΚΟΥΒΑΤΣΟΣ
info@herb.gr

Βιότοπος - περιγραφή

Λατινική ονομασία του βοτάνου είναι *LYTHRUM salicaria* L. (Λύθρο το Ιτεόμορφο). Ανήκει στην οικογένεια των Λυθριδών. Το συναντούμε με τις ονομασίες Λύθρος, Σαλικάρια, βυσσινί Λυσιμαχεία ή Άγνος.

Λύθρο το Ιτεόμορφο

Το συναντούμε σε όλη την Ευρώπη. Είναι πολύ κοινό, ιδίως σε βαλτώδη λιβάδια, στις άκρες ελών και ρυακιών.

Είναι ποώδες φυτό, πολυετές. Παράγει τετράγωνα στελέχη μήκους 70 έως 120 εκατοστών με τρεις ακάνθας. Είναι τρυφεροί στο πάνω μέρος και ξυλώδεις στο κάτω. Φύλλα λογχοειδή, σπονδυλωτά, αντίθετα και χνουδωτά. Άνθη ρόδινα - πορφυρά, με έξι πέταλα και κάλυκα τριχωτό, κατά βότρες. Τα άνθη είναι ερμαφρόδιτα (περιέχουν τόσο αρσενικά όσο και θηλυκά όργανα) και γονιμοποιούνται από τις μέλισσες που τα επισκέπτονται για το νέκταρ τους, το οποίο δίνει εξαιρετικό μέλι.

Οι χυμοί της ρίζας περιέχουν κόκκινη χρωστική που χρησιμοποιούσαν στη βαφή υφασμάτων.

Ιστορικά στοιχεία

Βότανο γνωστό εδώ και αιώνες. Το χρησιμοποιούσαν για να σταματούν αιμορραγίες. Γνώριζαν ότι είναι βότανο που επουλώνει πληγές και

συγχρόνως απολυμαίνει.

Στην παραδοσιακή λαϊκή ιατρική της Ευρώπης τον 19ο αιώνα, το χρησιμοποιούσαν ευρέως με καλά αποτελέσματα σε περιπτώσεις επιδημίας χολέρας.

Το φυτό, λόγω της τανίνης που περιέχει, το χρησιμοποιούσαν άλλοτε στην κατεργασία δερμάτων.

Συστατικά - χαρακτήρας

Τα φύλλα περιέχουν ένα φλαβονικό γλυκοσίδιο (βιτεξίνη). Τα άνθη και οι ρίζες είναι πλούσια σε πολυφαινολική τανίνη και σε ηκκίνη. Περιέχουν ακόμα ένυδρο σίδηρο και ένα αιθέριο έλαιο.

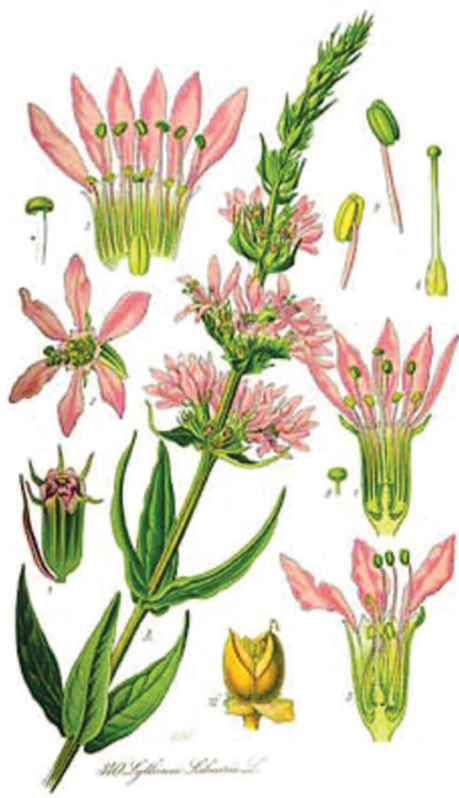
Ανθιση - χρησιμοποιούμενα μέρη - συλλογή

Ανθίζει Ιούλιο και Αύγουστο. Για θεραπευτικούς σκοπούς χρησιμοποιούνται οι ανθισμένες κορυφές του φυτού. Τις συλλέγουμε Ιούλιο και Αύγουστο.

Θεραπευτικές ιδιότητες και ενδείξεις

Η σαλικαρίνη (δηλαδή η μικτή ένωση των δραστηκών ουσιών) που περιέχει το φυτό είναι αντιδιαρροϊκή, αιμοστατική, υπογλυκαιμική, τονωτική και στυπτική. Οι μαλακτικές ουσίες που περιέχει του προσδίδουν και ηρεμιστικές ιδιότητες. Μέσω των στυπτικών ουσιών που περιέχει, συστέλλει μέσα σε λίγο χρόνο τον βλεννογόνο των εντέρων και έτσι είναι αποτελεσματικό ενάντια στη βακτηριακή δυσεντερία. Επίσης λόγω της στυπτικότητάς του μειώνει τη φλεγμονή και είναι χρήσιμο αν η κατάσταση συνδέεται με εμπύρετο κρυολόγημα.

Η σύγχρονη έρευνα έχει δείξει ολόκληρο το

φυτό να είναι αντιβιοτικό και να είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικό έναντι του μικροοργανισμού που προκαλεί τύφο.

Συνίσταται σε διάρροιες που ακολουθούνται από ατονία των εντέρων), δυσεντερίες (πολύ ωφέλιμο φάρμακο για παιδιά), υπερβολική εμπύρεση, εντερικές παθήσεις και έλκη στομάχου.

Σε περιπτώσεις ερεθισμένου λαιμού συνδυάζεται με στυπτικά αντικαταρροϊκά όπως η Ποτεντίλλα ή το Γναφάλιο για γαργάρες.

Το βάμμα του βοτάνου κατευνάζει οξείες κολιτίδες, δυνατών κνησμών της βάλανου, σε έλκη κισών και δερματικές παθήσεις όπως το έκζεμα. Εξωτερικά χρησιμοποιείται σε πληγές, έκζεμα προσώπου, φλεγμονές ματιών, λευκόρροια και υπό μορφή καταπλάσματος σε αθεράπευτα έλκη.

Παρασκευή και δοσολογία

Το βότανο παρασκευάζεται ως σε έγχυμα ή εκχύλισμα. Σε ένα φλιτζάνι βραστό νερό βάζουμε μία κουταλιά του τσαγιού ξηρό βότανο και το αφήνουμε σκεπασμένο για 15 λεπτά. Σουρώνουμε και πίνουμε δύο με τρεις φορές την ημέρα.

Γαργάρες γίνονται με το έγχυμα του βοτάνου ή με 10ml βάμματος αραιωμένο σε ένα ποτήρι ζεστό νερό.

Προφυλάξεις

Δεν αναφέρονται παρενέργειες. Μπορεί να λαμβάνεται με ασφάλεια από τους ανθρώπους όλων των ηλικιών

Τηρούμε τη συνιστώμενη δοσολογία.